

PENGARUH PERSEKITARAN TERHADAP TEKANAN KERJA GURU PUSAT ANAK GENIUS NEGARA

Environmental Effect on Teachers of the Nation Genious Children Centre Work Stress

Shawal Sahid Hamid @ Hussain (shawalhussain@uitm.edu.my)*
Fakulti Sains Pentadbiran dan Pengajian Polisi,
Universiti Teknologi MARA.

Farhanah Nabila Zamri (farhanahnabila@moe.gov.my)
Kementerian Pendidikan Malaysia

Abstract

Early childhood education is fundamental to children's development, which is crucial before they enter the school world. Therefore, the development and advancement of early childhood education programmes need to be given attention, and the quality of its services needs to be improved. A study was conducted in the National Genius Children Centre, Temerloh, Pahang, to assess the environmental effects on teacher work stress. The study confirmed three factors that cause stress to the teacher's work; student discipline, parents' attitude, and students' attitude. This study uses a qualitative triangulation method through interview data sources, checklists, and observations. The study found that the teachers manage to control their stress through behavioural techniques. The study also found that parents' attitudes are the critical cause of stress among teachers. The absence of at-home intervention from parents affects the development initiatives by the National Genius Children Centre.

Keywords: Early childhood education, environmental effect, work stress, teachers, National Genius Children Centre

* Penulis Koresponden

Pendahuluan

Pada usia awal kanak-kanak, pastilah guru yang menjadi guru pertama mereka selain ibu bapa. Tugas guru pendidikan awal kanak-kanak bukan sekadar melaksanakan proses dan pedagogi pengajaran yang membolehkan pembelajaran berlaku mengikut matlamat, mencorakkan pola tingkah laku yang berkualiti dan berkesan, bahkan juga menyumbang kepada pembinaan modal insan negara. Maka dengan itu, guru pendidikan awal kanak-kanak juga perlu mempunyai sikap yang komited dalam melaksanakan tugas. Menurut Fatimah (2014), seluruh institusi pendidikan telah mensasarkan untuk mempunyai guru-guru yang komited dalam sistem mereka. Hal ini disokong dengan banyak kajian yang telah menunjukkan bahawa pekerja yang komited lebih cenderung untuk menjadi pekerja berprestasi tinggi yang memberikan manfaat kepada organisasi mereka dari segi produktiviti dan keuntungan. Di antara faktor yang menyumbang terhadap keberkesanan kualiti kerja guru-guru adalah kepuasan kerja. Kepuasan kerja amat diperlukan dan seandainya segala keperluan dapat dipenuhi, guru akan berasa selesa dengan tugas yang diberi. Ini sekali gus meningkatkan motivasi guru-guru untuk memberi yang terbaik.

Jika ditelusuri tanggungjawab guru Genius Negara pula, mereka perlu mempunyai tahap kompetensi yang tinggi dalam melaksanakan tanggungjawab sebagai guru kepada anak-anak yang bakal menjadi generasi pewaris. Program Genius Negara merupakan program asuhan dan didikan awal kanak-kanak yang holistik dan menyeluruh (KPM, 2019). Hal ini kerana keberkesanan dan kejayaan pelaksanaan pemakaian Kurikulum PERMATA Negara terletak sepenuhnya di tangan guru. Guru Genius Negara juga telah dipertanggungjawabkan untuk mengimplementasi segala yang telah dimaktubkan dalam kurikulum. Di samping itu, penekanan kepada aspek-aspek akhlak mulia dan amanah seseorang pendidik adalah faktor kejayaan Program Genius Negara (KPM 2019).

Kepuasan kerja merupakan salah satu matlamat yang ingin dicapai oleh pekerja dalam melaksanakan tugas. Kepuasan kerja juga menentukan pencapaian produktiviti sesuatu pekerjaan melalui hasil kerja yang produktif. Pencapaian produktiviti turut dapat meningkatkan pencapaian kualiti sesuatu pekerjaan. Kepuasan kerja dipengaruhi oleh pelbagai faktor. Antaranya ialah minat dan tekanan kerja. Pekerjaan yang dilakukan dengan minat dapat memberi kepuasan kerja manakala tekanan kerja boleh menyebabkan ketidakpuasan kerja.

Tekanan kerja dan tanpa minat kepada kerja yang dilakukan pula lebih menyukarkan seseorang untuk mencapai kepuasan kerja (Fatimah, 2014). Dalam situasi lain pula, walaupun minat dengan pekerjaan yang dilakukan, tekanan kerja yang dihadapi akan memberi kesan terhadap kepuasan kerja seseorang (Cyrill Frederick Ganing et al., 2020). Kepuasan kerja akan tercapai apabila seseorang itu berasa seronok dengan pekerjaan yang dilakukan dan setiap tugas akan terlaksana dengan baik dan cemerlang. Individu yang mempunyai tahap kepuasan yang tinggi mempunyai sikap yang positif terhadap kerja manakala individu yang tidak mempunyai kepuasan kerja mempunyai sikap yang negatif terhadap kerjanya (Salleh, 2022). Kedua-dua faktor ini mempengaruhi motivasi dan efikasi diri seseorang pekerja.

Abdul Basith (2020) menyatakan individu yang sentiasa berhadapan dengan manusia sebagai pelanggan lebih berpotensi menghadapi stres. Kenyataan tersebut disokong oleh Muhammad Fazry & Noraznida (2019) yang menyatakan bahawa terdapat tiga faktor yang menyebabkan stres dalam kalangan guru; iaitu masalah disiplin pelajar yang sukar untuk dikawal, sikap ibu bapa yang sering mahukan keputusan terbaik serta sikap pelajar yang semakin pintar daripada guru. Ketiga-tiga faktor ini menjadi penyebab stres dalam kalangan guru.

Pandangan Azizi adalah berdasarkan kajiannya berkaitan stres dalam kalangan guru arus perdana iaitu sekolah rendah dan menengah. Dalam konteks guru di Pusat Anak Genius Negara (PAGN) pula, antara masalah yang dihadapi ialah ketidakpastian terhadap hala tuju pekerjaan, tiada pembelaan yang sewajarnya, pengurusan organisasi, kesefahaman dengan rakan sekerja, hubungan dengan ibu bapa serta beban tugas akademik dan bukan akademik (Mona, 2022). Masalah-masalah yang dihadapi ini didorong oleh suasana kerja, hubungan dengan rakan sekerja, kolaborasi ibu bapa dan sikap ibu bapa, faktor majikan, pembangunan kerjaya dan beban tugas (Salleh, 2022).

Sorotan Karya

Terdapat banyak kajian tentang kepuasan kerja, tekanan kerja atau stres, persekitaran dan beban kerja yang telah dilakukan oleh para pengkaji tempatan bukan hanya dalam bidang perguruan bahkan juga dalam bidang pekerjaan yang lain. Kajian berkenaan persekitaran kerja telah dilakukan oleh Azlinda (2013). Beliau menyatakan persekitaran kerja yang positif ialah keadaan kerja yang baik, kualiti udara yang baik, masa maklum balas pihak pengurusan yang

tepat serta persefahaman matlamat dan keutamaan kerja. Hubungan sesama manusia di tempat kerja juga membawa maksud persekitaran kerja yang baik.

Terdapat beberapa pengkaji tempatan yang telah menjalankan kajian berkenaan beban tugas guru. Norashid dan Hamzah (2014) menjalankan kajian berkenaan hubungan antara tahap motivasi pengajaran guru dengan bebanan tugas yang dipikul oleh guru. Menurut Norashid dan Hamzah (2014), beban tugas yang banyak telah menimbulkan kerumitan, ketidakpuasan hati dan keletihan emosi kepada guru. Kedua-dua pengkaji ini juga menyentuh tentang bentuk beban tugas guru iaitu beban tugas akademik dan beban tugas bukan akademik. Dalam kajian mereka, beban tugas akademik guru dikelaskan kepada tiga komponen iaitu tugas mengajar harian, tugas pelajar dan tugas ujian serta peperiksaan. Begitu juga dengan beban tugas bukan akademik yang dikelaskan kepada tiga komponen iaitu urusan pentadbiran, pengurusan hal ehwal pelajar dan juga urusan kokurikulum. Kedua-dua pengkaji ini juga mengenal pasti pengaruh beban tugas akademik dan beban tugas bukan akademik terhadap motivasi pengajaran guru di sekolah menengah. Dapatan kajian mereka menunjukkan bahawa tahap beban tugas akademik dan beban tugas bukan akademik adalah tinggi. Beban tugas yang paling tinggi bagi tugas bukan akademik adalah pengurusan berkaitan hal ehwal murid terutama soal disiplin pelajar. Namun begitu, komponen beban tugas pengurusan pentadbiran dan pengurusan kokurikulum juga berada pada tahap tinggi.

Shalini dan Jasmy (2018) pula telah mengkaji faktor-faktor yang menyebabkan stres dalam kalangan guru. Kajian mereka bertujuan untuk mengenal pasti punca utama dan tahap stres yang terjadi dalam kalangan guru. Pengkaji-pengkaji ini telah menggunakan kaedah kajian literatur bersistematik dan '*content analysis*' daripada kajian-kajian yang lepas. Hasil kajian mereka mendapati bahawa faktor beban tugas dan kerenah pelajar mempunyai hubungan yang signifikan dengan stres guru. Faktor lain pula ialah kekangan sumber, hubungan dengan rakan sebaya, penghargaan ada sokongan, hubungan ibu bapa pelajar dan kekurangan masa. Kajian ini menyatakan tahap stres guru bagi aspek lebihan kerja, hubungan interpersonal, persekitaran kerja, ketandusan emosi, depersonalisasi berada pada tahap sederhana.

Seterusnya, Lia Indah dan Ruslin (2018) telah menjalankan kajian mengenai tekanan dan kepuasan kerja dalam kalangan guru sekolah menengah di Pasir Gudang. Tujuan kajian adalah untuk mengetahui faktor-faktor yang memberi kepuasan kerja dan tekanan kepada guru-guru. Dapatan kajian mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara tahap tekanan

kerja dengan tahap kepuasan kerja dalam kalangan guru. Dari segi tahap tekanan kerja pula menunjukkan tahap tekanan kerja dalam kalangan guru berada pada tahap *stress expert* iaitu guru-guru telah mengalami tekanan, namun tekanan tersebut masih boleh ditangani. Kepuasan kerja bagi kajian ini dikelaskan kepada suasana bekerja, peluang kenaikan pangkat, gaji, penyeliaan dan teman sekerja.

Dapatan kajian mereka juga menunjukkan aspek-aspek ini mempunyai pengaruh yang signifikan terhadap kepuasan kerja.

Metodologi Kajian

Menurut Cresswell 2003, pendekatan penyelidikan ialah suatu strategi yang diambil untuk mengumpul dan menganalisis data. Bagi menjalankan kajian ini, pengkaji menggunakan pendekatan kualitatif. Menurut Siti Uzairiah (2017), pendekatan kualitatif dilakukan apabila pengkaji mahu menyelesaikan masalah dengan cara memahami secara mendalam akan sesuatu masalah. Menurut beliau lagi, penyelesaian masalah ini dilakukan dengan cara mentafsir atau membangunkan cadangan penyelesaian dari data dan info yang dikumpul. Kajian yang menggunakan data dari jenis kualitatif adalah kajian yang melibatkan interaksi dengan manusia dengan cuba memahami hubungan dan penglibatan manusia dalam sesuatu perkara yang mereka lakukan.

Reka bentuk kajian bagi kajian ini ialah kajian kes. Pengkaji memilih reka bentuk ini kerana permasalahan dan fenomena kajian dapat dilihat dengan lebih jelas. Kajian kes juga lebih menjurus kepada permasalahan kajian dan lebih berfokus. Ini disokong oleh Siti Uzairiah (2017) yang menyatakan bahawa kajian kes adalah penyiasatan empirikal yang dilahirkan atas keperluan untuk memahami fenomena kompleks dalam konteks hidup yang sebenar, pengumpulan data dilakukan secara mendalam dengan melibatkan pelbagai sumber maklumat.

Pengkaji juga memilih kaedah induktif untuk menjalankan kajian. Pengkaji menggunakan prosedur penyelidikan induktif Hart (2000) dalam melaksanakan kaedah ini. Pengkaji memulakan prosedur dengan mengumpul maklumat dan data. Pengkaji mendapatkan maklumat dan data mengenai topik kajian melalui kupasan daripada pengkaji lampau, menjalankan pemerhatian, membuat senarai semak, dan temu bual. Prosedur kedua yang dilakukan ialah bertanyakan soalan tentang fenomena. Dalam konteks kajian pengkaji ini, persoalan yang cuba dirungkaikan ialah berkaitan faktor persekitaran yang berhubung kait

dengan minat dan tekanan kerja guru. Pengkaji juga cuba mencari jawapan bagi persoalan mengenai jenis tekanan kerja yang dihadapi guru dan pengaruh persekitaran terhadap minat dan tekanan kerja guru. Prosedur ketiga ialah melalui proses data diklasifikasikan dan diletakkan dalam kategori. Pada peringkat ketiga ini, pengkaji mengelaskan data melalui topik dan subtopik yang dikembangkan daripada jawapan yang diperolehi daripada instrumen kajian yang dilakukan.

Kajian ini telah dilakukan di Pusat Anak Genius Negara Temerloh (PAGN). Pusat Anak Genius Negara Temerloh (PAGN) merupakan salah satu pusat asuhan dan didikan awal kanak-kanak yang diletakkan di bawah seliaan Bahagian Genius, Kementerian Pendidikan Malaysia. Bagi mengumpul data, pengkaji juga menggunakan kaedah temu bual. Mengikut Magdalena Castría (2021) temu bual adalah perkara yang perlu dalam pembuktian kajian kes. Tujuan utama temu bual adalah untuk mendapatkan maklumat yang khusus. Dalam kajian ini, pengkaji memilih untuk melakukan temu bual separa struktur. Bagi membina soalan temu bual, pengkaji telah merujuk kerangka konsep kajian pengkaji. Proses pemerhatian dilakukan sepanjang tempoh kajian dilakukan. Pemerhatian dilakukan melalui melihat cara kerja subjek kajian, motivasi kerja yang ditonjolkan, situasi-situasi yang berlaku sepanjang pemerhatian.

Dapatan Kajian

Peserta kajian terdiri daripada seorang pentadbir dan tiga orang guru yang berumur di antara 30 sehingga 35 tahun (Jadual 1). Kesemua peserta kajian adalah perempuan dan berbangsa Melayu. Dari segi kelulusan akademik pula, kesemua peserta kajian adalah pemegang Ijazah Sarjana Muda dari pelbagai bidang. Daripada empat orang peserta kajian, dua orang peserta kajian mempunyai Ijazah Sarjana Muda dalam bidang Pendidikan Awal Kanak-Kanak (PAKK). Baki dua orang peserta kajian pula mempunyai Ijazah Sarjana Muda dalam bidang Kewangan dan bidang Pengurusan Sumber Manusia. Namun, kedua-dua orang peserta kajian ini telah mengikuti pengajian Diploma Pendidikan Lulusan Ijazah (DPLI) dalam bidang Pendidikan Awal Kanak-Kanak.

Jadual 1: Latar Belakang Peserta Kajian

Kod	Bangsa	Umur	Jantina	Kelulusan Akademik	Pengalaman sebagai guru PAGN
TB/PKP	Melayu	35	Perempuan	Ijazah Sarjana Muda	8 tahun
TB/PKG-01	Melayu	33	Perempuan	Ijazah Sarjana Muda	8 tahun
TB/PKG-02	Melayu	30	Perempuan	Ijazah Sarjana Muda	6 tahun
TB/PKG-03	Melayu	31	Perempuan	Ijazah Sarjana Muda	7 tahun

Terdapat perbezaan pengalaman bekerja di PAGN bagi peserta kajian iaitu dua orang peserta kajian mempunyai lapan tahun pengalaman, tujuh tahun pengalaman bagi seorang peserta kajian manakala seorang lagi peserta kajian berpengalaman selama enam tahun. Dari segi tempoh perkhidmatan di Pusat Anak Genius Negara (PAGN) Temerloh pula, tiga orang peserta kajian telah berkhidmat di PAGN Temerloh semenjak tarikh penempatan sehingga kini. Seorang lagi peserta kajian telah pernah berkhidmat di dua PAGN lain sebelum berkhidmat di PAGN Temerloh dalam tempoh dua tahun.

Dapatan kajian ini dimulakan dengan pemahaman guru mengenai persekitaran. Berdasarkan analisis terhadap dapatan temu bual, senarai semak dan pemerhatian, dapatan kajian adalah untuk menjawab persoalan-persoalan kajian pengkaji, yang terdiri daripada faktor persekitaran yang dilalui oleh guru PAGN di Temerloh. Faktor persekitaran ini pula dibahagikan kepada enam aspek iaitu fizikal tempat kerja, keluarga, rakan sekerja, kanak-kanak, ibu bapa dan landskap organisasi. Berdasarkan analisis dapatan kajian, terdapat empat tema utama dari aspek fizikal tempat kerja iaitu masa bekerja yang panjang, jarak perjalanan dari rumah, landskap dan susun atur di PAGN serta kemudahan di PAGN. Jadual 2 menerangkan tentang tema-tema bagi aspek fizikal tempat kerja.

Jadual 2: Faktor Persekitaran dari Aspek Fizikal Tempat Kerja

Tema	Subtema	Sub subtema
Tema Satu: Masa bekerja yang panjang	Waktu bekerja yang panjang	Masa bekerja selama sembilan jam. Pulang lewat ke rumah kerana perlu menyelesaikan tugas-tugas pentadbiran.
Tema Dua: Lokasi PAGN	Jarak dari rumah.	Kedudukan rumah dan PAGN adalah berbeza, melibatkan jarak yang jauh.
	Pengurusan masa.	Perlu mengurus masa dengan baik untuk menghantar anak dan ke tempat kerja.
	Kedudukan yang strategik.	Kawasan sub bandar yang sedang membangun. Berada di tengah-tengah semenanjung
	Terdedah dengan pencemaran bau	Terletak berdekatan kawasan industri.
Tema Tiga: Landskap dan susun atur PAGN	Kerjasama dengan ibu bapa	Landskap dan susun atur PAGN memuaskan. Ibu bapa kanak-kanak membantu menceriakan PAGN melalui tugas hiasan sudut.
Tema Empat: Kemudahan di PAGN Faktor Persekitaran 1. Keluarga 2. Anak-anak	Kemudahan di PAGN sesuai dengan pembelajaran. Kemudahan masih elok dan boleh digunakan	Hubungan Peserta Kajian dengan Keluarga. Peranan Keluarga dalam Pemilihan Kerjaya Sokongan Keluarga Tanggungjawab Terhadap Keluarga

Masa bekerja yang Panjang

Peserta Kajian Pentadbir (PKP) menyatakan bahawa waktu bekerja di PAGN agak panjang iaitu selama 9 jam. Terdapat tiga syif waktu bekerja di PAGN Temerloh; iaitu bermula jam 7.30 pagi hingga 4.30 petang, kedua ialah 8.30 pagi hingga 5.30 petang dan ketiga ialah 8.00 pagi hingga 5.00 petang. Bagi syif 8.00 pagi hingga 5.00 petang ialah untuk pentadbir iaitu Ketua Pendidik.

Pengkaji: Bagaimanakah waktu bekerja di PAGN?

PKP: "ada masa perlu bekerja lebih masa untuk menyelesaikan tugas-tugas tertentu. Kena balik lewat. Pada waktu rehat juga perlu menyelesaikan tugas seperti yang diminta oleh pihak ibu pejabat".

(TB/PKP/ FTK/LO/PM)

Lokasi PAGN

Dapatan kajian bagi tema dua menemukan bahawa terdapat pandangan pro dan kontra berkenaan lokasi PAGN. Pandangan pro ini merujuk kepada pandangan PK yang selesa dengan lokasi PAGN. Hal ini merujuk kepada daerah lokasi PAGN ini berada, kemudahan yang terdapat di bandar lokasi PAGN, aksesibiliti dan suasana lokasi PAGN. Peserta kajian menyatakan bahawa mereka seronok tinggal di sini kerana kedudukan daerah ini terletak di tengah-tengah semenanjung. Selain itu, keadaan pembangunan di sini adalah tidak terlalu padat, terdapat pelbagai pilihan kedai, aksesibiliti kepada jaringan komunikasi dan perhubungan yang baik seperti talian komunikasi yang lancar dan kemudahan lebuh raya.

Pengkaji: Bagaimanakah keadaan lokasi PAGN?

PKG-2: "Agak mencabar. Sebab jarak dari rumah ke PAGN mengambil masa 20 minit dan ke atas. Maka, perlu urus masa sebab perlu menghantar anak di dua tempat yang berbeza iaitu di taska dan rumah pengasuh."

(TB/PKG-2/ FTK/LO/PM)

Pandangan berkenaan adalah salah satu pandangan peserta kajian dari segi jarak PAGN dengan rumah. Hal ini merujuk kepada kedudukan PAGN yang jauh dari rumah. Tambahan pula, PKG perlu menghantar anak-anak di dua tempat yang berbeza. Maka memerlukan pengurusan masa yang baik.

Lokasi PAGN adalah berdekatan dengan kawasan perindustrian. Terdapat beberapa kilang seperti kilang papan, kilang kertas dan beberapa perusahaan lain. Hal ini menyebabkan warga PAGN terdedah kepada pencemaran bau akibat pembebasan asap kilang. Hal ini turut mendatangkan ketidakselesaan di samping rasa risau akan keadaan kesihatan kanak-kanak. Ada ketikanya, guru perlu mengubah lokasi dan aktiviti pengajaran yang sepatutnya dilakukan di bahagian luar PAGN seperti pondok, kolam, taman PAGN ke dalam PAGN. Hal ini juga boleh mengganggu kelancaran aktiviti pengajaran dan pembelajaran yang telah dirancang.

Landskap dan susun atur PAGN

Landskap dan susun atur PAGN adalah dalam keadaan yang memuaskan. Perkara ini juga dapat diwujudkan dengan adanya kerjasama dari pihak ibu bapa melalui aktiviti gotong-royong dan projek keceriaan menghias PAGN. Susun atur juga bersesuaian dengan konsep taska sebagai pusat didikan awal buat kanak-kanak.

Pengkaji: Bagaimanakah landskap dan susun atur di PAGN?

PKG 1: Landskap dan susun atur di PAGN agak memuaskan tapi perlu kerjasama dari pihak ibu bapa juga untuk sama-sama tolong, buat aktiviti gotong-royong ceriakan kelas.

(TB/PKG1/FTK/LO/PM)

Kemudahan di PAGN

Kemudahan yang lengkap juga sesuai untuk pembelajaran. Antara kemudahan yang terdapat di PAGN ini ialah kolam pasir, kolam air, pondok, kemudahan taman permainan. Kondisi setiap kemudahan juga masih elok dan boleh digunakan.

Pengkaji: Bagaimana kemudahan di PAGN?

PKG01: kemudahan di PAGN sesuai untuk pembelajaran. Dekat sini ada kolam pasir, kolam air, pondok, taman permainan dan semua dalam keadaan masih elok dan boleh guna lagi.

(TB/PKG-01/ FTK/LO/PM)

Keluarga

Faktor persekitaran kedua ialah keluarga. Konteks keluarga seringkali menjadi isu utama kepada perbincangan berkaitan dengan berfungsinya sesebuah keluarga sebagai satu entiti kepada masyarakat. Teori Ekologi oleh Bronfenbrenner (1979, 1986) menyatakan dengan jelas kepentingan keluarga dalam perkembangan kanak-kanak. Ini kerana kanak-kanak berkembang mengikut konteks keluarga di mana mereka membesar. Dalam hal ini, pengkaji mengaitkan Teori Bronfenbrenner ini dengan PKG dan PKP pengkaji dari sudut peranan keluarga dan cara keluarga memberikan sokongan bermula daripada pemilihan kerjaya sehingga kini.

Berdasarkan Jadual 3, terdapat empat tema berkaitan faktor keluarga dalam menganalisis dapatan kajian faktor persekitaran dari aspek keluarga. Tema-tema berkenaan terdiri daripada hubungan dengan keluarga, peranan keluarga dalam pemilihan kerjaya sebagai guru Pendidikan Awal Kanak-Kanak, sokongan keluarga dalam melaksanakan tugas sebagai guru PAGN dan tanggungjawab terhadap keluarga.

Jadual 3: Faktor Persekitaran dari Aspek Keluarga

Tema	Subtema
Tema Satu: Hubungan dengan Keluarga	Hubungan yang rapat dengan keluarga
Tema Dua: Peranan Keluarga dalam Pemilihan Kerjaya	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ramai ahli keluarga terlibat dalam bidang perguruan. 2. Keluarga memberi galakan untuk menceburi bidang pendidikan sebagai kerjaya.
Tema Tiga: Sokongan Keluarga	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pasangan mendengar luahan sekiranya menghadapi masalah. 2. Peranan pasangan untuk memberi sokongan adalah penting. 3. Sokongan ahli keluarga yang bekerja dalam bidang pendidikan. 4. Tidak menceritakan atau berkongsi perkara tentang pekerjaan dengan ahli keluarga.

<p>Tema Empat: Tanggungjawab terhadap Keluarga</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komitmen terhadap keluarga 2. Memikirkan tentang anak. Harapan supaya orang yang menjaga anak juga menjaga anak dengan baik seperti PKG menjaga anak didik di PAGN. 3. Peranan sebagai isteri untuk membantu suami.
--	--

Hubungan peserta kajian dengan keluarga

Hasil analisis ketiga-tiga dapatan kajian ini mendapati bahawa kesemua peserta kajian mempunyai hubungan yang rapat dengan ahli keluarga. Ahli keluarga di sini merujuk kepada ibu bapa, adik-beradik, pasangan dan saudara bagi peserta kajian.

Peranan Keluarga dalam Pemilihan Kerjaya sebagai Guru Pendidikan Awal Kanak-Kanak dan Guru di Pusat Anak Genius Negara (PAGN)

Dari segi latar belakang keluarga peserta kajian, terdapat perbezaan bagi setiap latar belakang keluarga. Terdapat peserta kajian yang mempunyai ramai ahli keluarga terlibat dalam bidang perguruan. Selain itu, profesion perguruan adalah antara profesion beberapa ahli keluarga bagi peserta kajian. Namun, terdapat juga keluarga peserta kajian yang hanya dirinya seorang sahaja yang terlibat dalam bidang perguruan. Hasil analisis mendapati bahawa keluarga kesemua peserta kajian memberi galakan untuk menceburi bidang pendidikan sebagai kerjaya walaupun ada peserta kajian yang pada awalnya tidak berminat dengan kerjaya ini. Antara jawapan yang diberi semasa ditanya tentang minat dalam bidang Pendidikan Awal Kanak-Kanak adalah seperti berikut:

“Sebenarnya pada awalnya, saya tidak berminat pun. Tetapi pada masa itu disebabkan tiada pilihan dan atas desakan keluarga, saya pun mohon dan dapat masuk ke UPSI. Saya teruskan dan just follow sahaja.”

(TB/ PKG-02/ KLG/PRNN)

Sokongan keluarga dalam melaksanakan tugas sebagai guru PAGN

Antara sokongan yang diberikan oleh keluarga peserta kajian ialah kesediaan pasangan untuk mendengar luahan peserta kajian berkaitan tugasnya dan masalah yang dihadapi. Terdapat juga pasangan peserta kajian yang memberikan cadangan untuk membantu peserta kajian menyelesaikan masalah. Kesediaan pasangan mendengar luahan peserta kajian membantu mengurangkan tekanan kerja mereka. Peserta kajian turut menegaskan kepentingan pasangan memberi sokongan. Antara cara pasangan memberi sokongan ialah dengan menghubungi untuk bertanya khabar, membantu melakukan kerja rumah dan menjaga anak-anak pada hujung minggu. Dua orang Peserta Kajian melalui fasa perkahwinan jarak jauh (PJJ). Berikut adalah contoh hasil temu bual berkaitan sokongan suami:

“Alhamdulillah, saya dikurniakan pasangan yang baik. Bila weekend, suami saya akan take over kerja saya. Sepanjang saya mengandung, saya tak pernah dibebani dengan tugas-tugas rumah sebab suami saya membantu dari segi itu.”

(TB/PKG-01/KLG/SOK)

“Saya perlukan sokongan suami supaya saya boleh bergerak sendiri uruskan sendiri. Suami bagi sokongan, bertanya khabar saya dan anak-anak membolehkan saya untuk rasa lebih kuat.”

(TB/PKG-02/KLG/SOK)

Selain itu, hasil analisis mendapati bahawa ahli keluarga terutama yang bekerja dalam bidang pendidikan memberi sokongan dan pandangan apabila berhadapan sesuatu isu atau masalah. Namun begitu, terdapat juga peserta kajian yang menyimpan sendiri masalah kerjaya mereka atau meluahkan kepada rakan-rakan yang bekerja dalam aliran yang sama. Hal ini disebabkan ahli keluarga terlibat dalam lapangan kerja yang berbeza dan personaliti peserta kajian sendiri.

Tanggungjawab terhadap keluarga

Dari segi tanggungjawab kepada keluarga, kajian ini merujuk kepada komitmen terhadap keluarga seperti ibu bapa, anak-anak dan pasangan. Peserta kajian juga memikirkan tentang anak. Peserta kajian menyatakan bahawa apabila mereka melakukan tanggungjawab sebagai guru dengan baik, mereka berharap agar orang lain yang menjaga anak-anak mereka dapat menjaga anak-anak mereka dengan baik. Peserta kajian turut menyatakan tanggungjawab terhadap keluarga dari segi ekonomi. Hal ini dinyatakan sebagai peranan isteri yang perlu untuk membantu suami untuk mencari rezeki. Apatah lagi dalam situasi kos kehidupan yang semakin meningkat dan komitmen kewangan yang perlu ditanggung seperti kenderaan, rumah, utiliti, pendidikan anak-anak dan perbelanjaan lain.

PKG 01: Bila jadi cikgu di sini mengajar anak orang lain saya harap orang yang menjaga anak saya pun jaga dengan baik anak saya. Saya kerja di sini pun untuk bantu suami bantu kewangan suami sebab kos hidup sekarang tinggi banyak perlukan duit untuk bayar kereta, rumah, bil dan belanja anak sekolah.

(TB/PKG-01/ FTK/LO/PM)

Kanak-kanak

Penerangan tentang konsep kanak-kanak turut disebut dalam Konvensyen Hak Asasi Kanak-kanak, Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB). Menurut Konvensyen ini, kanak-kanak adalah individu yang berumur di bawah 18 tahun. Kanak-kanak dari perspektif kurikulum PERMATA Negara pula adalah individu yang berumur 4 tahun ke bawah yang memerlukan penjagaan dan pengasuhan yang teliti serta pendidikan awal yang bersesuaian ke arah membentuk keperibadian mereka yang mantap dan akal atau minda yang sihat.

Kanak-kanak dalam kajian ini adalah kumpulan masyarakat atau individu yang paling banyak meluangkan masa bersama peserta kajian. Disebabkan itu juga, kanak-kanak adalah salah satu faktor persekitaran yang dilalui oleh guru di PAGN. Dapatan kajian bagi faktor persekitaran dari aspek kanak-kanak ini dipecahkan kepada lima tema. Seperti mana yang ditunjukkan di dalam Jadual 4, tema yang pertama ialah pengalaman kerja dengan kanak-kanak. Kedua,

minat guru untuk bekerja dengan kanak-kanak. Tema ketiga ialah perasaan guru apabila bersama kanak-kanak. Tema keempat pula ialah tekanan yang dialami oleh guru. Selanjutnya, tema yang terakhir ialah kanak-kanak sebagai sumber motivasi guru.

Perbincangan

Terdapat enam faktor persekitaran yang dilalui oleh guru dalam kajian ini. Faktor persekitaran dari aspek fizikal tempat kerja terdiri daripada masa bekerja, susun atur dan lanskap, jarak ke tempat kerja dan kemudahan di tempat kerja. Kajian ini menunjukkan bahawa faktor persekitaran boleh mempengaruhi kepuasan kerja guru. Antara faktor persekitaran yang dapat mempengaruhi kepuasan kerja guru dalam kajian ini ialah faktor pekerjaan, faktor kanak-kanak dan faktor keluarga. Ketiga-tiga faktor ini memberi motivasi ekstrinsik kepada guru. Berdasarkan analisis kajian, faktor persekitaran memberi pengaruh terhadap minat dan tekanan kerja guru. Analisis berkenaan minat menunjukkan bahawa minat guru tidak dipengaruhi oleh tekanan. Sebaliknya, faktor persekitaran yang dilalui lebih memainkan peranan untuk menambah minat guru untuk bekerja dalam bidang ini.

Dapatan kajian berkenaan tekanan menunjukkan bahawa faktor persekitaran seperti keluarga, kanak-kanak, ibu bapa, rakan sekerja dan landskap organisasi juga boleh mempengaruhi tekanan kerja guru. Landskap organisasi dan ibu bapa menjadi antara faktor persekitaran utama yang boleh mendatangkan kesan kepada tekanan kerja guru di PAGN. Tekanan disebabkan sikap ibu bapa dari aspek guru berlaku apabila wujud campur tangan ibu bapa dalam tugas guru, tindakan memburukkan guru melalui aplikasi sosial, mendesak guru untuk mengikut caranya, mencari salah guru, mereka cerita-cerita yang tidak benar tentang guru kepada pihak pengurusan. Dapatan kajian pengkaji bagi punca tekanan kerja oleh ibu bapa mempunyai persamaan dengan kajian oleh Aydin dan Kaya, (2016) yang menyenaraikan punca stres dari segi ibu bapa terdiri daripada jangkauan yang tinggi daripada ibu bapa, campur tangan dan gangguan ibu bapa ke atas tugas guru, perlu menyampaikan maklumat di luar waktu kerja, melemparkan tuduhan kepada guru.

Jadual 4: Tema Faktor Persekitaran dari Aspek Kanak-Kanak

Tema	Subtema	Sub subtema
Tema Satu: Pengalaman kerja dengan kanak-kanak	Mempunyai pengalaman	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pernah menjalani praktikal di taska swasta 2. Menjadi guru ganti di tadika
Tema Dua: Minat untuk bekerja dengan kanak-kanak		<ol style="list-style-type: none"> 1. Mencuba nasib 2. Sangat berminat 3. Rasa seronok apabila dengan kanak-kanak
Tema Tiga: Perasaan apabila bersama kanak-kanak		<ol style="list-style-type: none"> 1. Dengan kanak-kanak, guru berasa gembira. 2. Rasa bersalah apabila sepatutnya masa dengan kanak-kanak tetapi perlu selesaikan tugas pentadbiran. 3. Ada kefika tingkah laku kanak-kanak menguji kesabaran. 4. Rasa sedih apabila tidak dapat mencapai objektif pengajaran dan pembelajaran 5. Seronok apabila tengok mereka capai banyak perkembangan dan dapat maklum balas positif dari ibu bapa tentang anak mereka. 6. Apabila bersama kanak-kanak, guru menjadi lebih memahami mereka berbanding ibu bapa mereka sendiri.
Tema Empat: Tekanan yang diterima	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tingkah laku kanak-kanak 2. Membentuk disiplin kanak-kanak 3. Tekanan apabila ibu bapa tidak memberikan kerjasama. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pernah menjalani praktikal di taska swasta 2. Menjadi guru ganti di tadika
Tema Lima: Kanak-kanak sebagai sumber motivasi		<ol style="list-style-type: none"> 1. Apabila kanak-kanak mencapai perkembangan dan boleh mengurus diri. 2. Hubungan yang baik dengan kanak-kanak.

Punca tekanan dari aspek landskap organisasi adalah disebabkan kekurangan sokongan, beban tugas dan kekurangan maklumat pembangunan kerjaya. Dapatan kajian ini menyokong kepada beberapa kajian lepas seperti kajian oleh Norashid dan Hamzah (2014), beban tugas yang banyak telah menimbulkan kerumitan, ketidakpuasan hati dan keletihan emosi kepada guru, kajian Shalini dan Jasmy (2018) yang mendapati bahawa faktor beban tugas dan kerenah pelajar mempunyai hubungan yang signifikan dengan stres guru. Serta kajian Abdul Basith (2020) yang menyatakan punca tekanan kepada guru adalah kerana tiada jaminan kerja, kurangnya peluang kenaikan dan faktor pentadbiran yang berkaitan dengan hubungan guru dengan pihak pentadbiran.

Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa faktor persekitaran boleh mempengaruhi kepuasan kerja guru. Antara faktor persekitaran yang dapat mempengaruhi kepuasan kerja guru dalam kajian ini ialah faktor pekerjaan, faktor kanak-kanak dan faktor keluarga. Ketiga-tiga faktor ini memberi motivasi ekstrinsik kepada guru. Dapatan kajian ini menyokong kajian oleh Laila (2015) berkenaan motivasi ekstrinsik merupakan penyumbang kepada kepuasan kerja. Berbanding dengan kajian Lia dan Ruslin (2018) yang menyatakan bahawa kepuasan kerja dipengaruhi oleh suasana kerja, peluang kenaikan pangkat, penyeliaan dan teman sekerja manakala kajian oleh Aziah dan Ooi (2015) pula melihat kepentingan pengurusan dalam memastikan kepuasan kerja guru. Menurut Azian dan Ooi (2015), kepuasan kerja guru meningkat jika majikan memberikan sokongan.

Kesimpulan

Berdasarkan analisis kajian, faktor persekitaran memberi pengaruh terhadap minat dan tekanan kerja guru. Faktor persekitaran yang dilalui lebih memainkan peranan untuk menambah minat guru untuk bekerja dalam bidang pendidikan awal kanak-kanak ini.

Rujukan

Abdul Basith. (2020). *Hubungan antara berpikir positif dan resiliensi dengan stress pada petugas Kesehatan dalam menghadapi virus corona (COVID 19)*. Tesis sarjana Universitas 17 Agus 1945 Surabaya.

Abdul Rahim, A. (2012). *Beban Tugas Guru Sekolah Menengah di Daerah Batu Pahat*. Tesis yang tidak diterbitkan. Universiti Teknologi Malaysia.

Abd. Rahman. (2007). *Satu Tinjauan Kepuasan Kerja di Kalangan Guru-Guru di Pengakalan TLDM Lumut*. Universiti Teknologi Malaysia.

Affendi, F. (2014) *Tahap kepuasan kerja dan komitmen organisasi dalam kalangan guru kolej vokasional: Pendekatan structural equation model*. Capaian di <https://docplayer.net/31588447>.

Amir Hasan Dawi (2006). *Penteorian sosiologi dan pendidikan*. Percetakan Maziza.

Azman, A. H., Mansor, N. & Mohamad, Z. (2016). *Impak beban kerja terhadap prestasi kerja pensyarah: Kes kajian di Politeknik Sultan Mizan Zainal Abidin (PSMZA)* diperoleh daripada <http://journale-academiauitmt.uitm.edu.my/>

Bahagian Pendidikan Awal Kanak-Kanak (PERMATA). (2013). *Kurikulum Permata Negara*. UPSI.

Bahagian Pendidikan Awal Kanak-Kanak (PERMATA). (2013). *Kurikulum PERMATA Negara. Asuhan dan didiakan awal kanak-kanak 0-4 tahun*. Cyberjaya. Capaian di <https://vdocuments.site/documents/kurikulum-permata.html>.

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. Freeman Publications

Desa, A. & Subramaniam, S. (2002). *Tekanan kerja di kalangan pensyarah: Satu perbandingan di antara universiti awam dan universiti swasta*. Pasca sidang seminar psikologi PSIMA 2: 145 – 151.

Dewan Bahasa dan Pustaka. (2010). *Kamus Dewan*. Edisi Keempat. Dewan Bahasa dan Pustaka.

Erdiller, Z.B., & Doğan, O. (2015). The examination of teacher stress among Turkish early childhood education teachers. *Early Child Development and Care*, 4, 631-646.

Ferguson, K., Frost, L & Hall, D (2012). Predicting Teacher Anxiety, Depression, and Job Satisfaction. *Journal of Teaching and Learning*, 8(1): 27-42.

Hart, C. H., Newell, L. D., & Sine, L. (2000). Proclamation-based principles of parenting and supportive scholarship. In D. C. Dollahite (Ed.), *Strengthening our families: An in-depth look at the proclamation on the family* (pp. 100–123). Bookcraft

Ismail, A., Loh, H. Y., Abdul Ghani & Kanesan Abdullah. (2015). Komuniti Pembelajaran Profesional dan efikasi sendiri guru sekolah menengah di Pulau Pinang. *Jurnal Kepimpinan Pendidikan*. Januari 2015. 2(1): 1-12.

Jaini, A. (2013). *A Study on the Factors that Influence Employees Job Satisfaction at Scope International (M) Sdn. Bhd.* Universiti Teknologi Mara Shah Alam.

Jalal, F. H., Harun, F. 'A., Ismail, N. & Abd Samad, N. (2014). *Penglibatan ibu bapa dalam pendidikan awal kanak-kanak di Pusat Anak Permata Negara.* Universiti Pendidikan Sultan Idris.

Kamarudin, H. (2013). *Faktor tekanan kerja dalam kalangan kakitangan Majlis Agama Islam Negeri Sembilan (MAINS) Holdings Sdn. Bhd.* Tesis yang tidak diterbitkan. Open University Malaysia.

Karabiyik, B & Korumaz, M. (2013). *Relationship Between Teachers' Self-Efficacy Perceptions and Job Satisfaction Level.* 5th World Conference on Educational Sciences - WCES 2013. Published by Elsevier Ltd. Selection and/or peer-review under responsibility of Academic World Education and Research Center.

Karabiyik, B & Korumaz, M. (2014). *Relationship Between Teachers' Self-Efficacy Perceptions and Job Satisfaction Level.* Dibentangkan dalam 5th World Conference on Educational Sciences - WCES 2013. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 116, 826 – 830.

Kementerian Pendidikan Malaysia, (2019). *Pelan Induk Pembangunan Profesionalisme Keguruan.* KPM.

Kementerian Pendidikan Malaysia. (2022). *Permohonan program Genius Negara.* <https://www.moe.gov.my/en/pemberitahuan/announcement/permohonan-untuk-menyertai-program-genius-negara-di-pusat-anak-genius-negara-seluruh-malaysia>

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. (2011). *Garis panduan penubuhan taska dan tadika* Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia. Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan.

Laila Nazura Nawi. (2015). *Hubungan motivasi intrinsik dan ekstrinsik terhadap kepuasan kerja Pegawai Belia Dan Sukan Negeri Kelantan, Terengganu Dan Pahang*. Tesis Ijazah Sarjana Sastera. Universiti Malaysia Kelantan.

Lia Indah Ahmad dan Ruslin bin Amir. (2018). Tekanan dan kepuasan kerja dalam kalangan guru Sekolah Menengah Daerah Pasir Gudang. *E-Prosiding Persidangan Antarabangsa Sains Sosial dan Kemanusiaan 2018*. Eisbn: 978-967-2122-47-0.

Mazlina Sulaiman. (2014). *Hubungan tekanan dengan komitmen dan kepuasan kerja dalam kalangan guru program pendidikan khas integrasi bermasalah pembelajaran di empat buah sekolah rendah Daerah Pontian*. Universiti Teknologi Malaysia.

Magdalena Castría. (2021). *Prinsip - prinsip temubual berkesan untuk penyiasatan dan pengumpulan maklumat*. Anti-Torture Initiative, Association for Prevention of Torture, dan Norwegian Centre for Human Rights.

Mohd Faizul Mohd Noor, Mohd Saifulkhair Omar & Fauzi Bin Hussin. (2016). Hubungan iklim sekolah dan stres guru sekolah menengah di daerah Kuala Nerus, Terengganu. *Proceeding of ICECRS, 1*, 39-48. International Seminar on Generating Knowledge Through Research, UUM-UMSIDA. Universiti Utara Malaysia.

Mohd. Nur Alham Norhasim. (2009). *Faktor yang dapat menarik minat dan meningkatkan motivasi pelajar-pelajar yang berada dalam profesion perguruan di UTM*. Universiti Teknologi Malaysia.

Mohamad, J. & Nik Yaacob, N. R. (2013). Kajian tentang kepuasan bekerja dalam kalangan guru-guru pendidikan khas. *Asia Pacific Journal of Educators and Education, 28*, 103–115.

Mona Ahmad. (2022). *PERMATA pintar pusat pelajar genius*. Berita Harian.

Muhammad Fazry & Noraznida. (2019). Faktor yang Mempengaruhi Tekanan Emosi Guru di Sekolah Menengah Kebangsaan Bandar Rinching, Selangor. *Proceeding of the 6th International Conference on Management and Muamalah 2019 (ICoMM 2019)*, 978-967-2122

Norashid & Hamzah. (2014). Beban tugas dan motivasi pengajaran guru di Sekolah Menengah Daerah Ranau. *Jurnal Pemikir Pendidikan (Journal for Educational Thinkers)*, 5, 35-57.

Nurjannah F.A Kariming & Abdul Said Ambotang. (2018). Hubungan iklim sekolah terhadap kepuasan kerja guru tingkatan 6 zon Pantai Timur Sabah. *Jurnal Komunikasi Borneo*, 6 <http://jkob.cseap.edu.my/index.php/journal/full/6-5.pdf>

Ooi, C.H & Aziah Ismail. (2015). Sokongan pihak pengurusan sekolah terhadap tekanan kerja guru di sekolah kebangsaan dan sekolah jenis kebangsaan cina. *Jurnal kepimpinan pendidikan*, 2(2): 42-57.

Othman, A. S., Abd Rahman, I. & Mohd Hanafi, U. S. (2018). Hubungan antara kepuasan kerja dengan komitmen, motivasi dan prestasi kerja. *International Journal of Modern Trends in Business Research (IJMTBR)*, 1(3), 29-46.

Remenyi D. & Williams B. (1995). Some aspects of methodology for research in information systems. *Journal of Information Systems*, 10, 191 – 201.

Rosnah Ishak & Siti Nur Fatimah Rusman. (2018). Prestasi kerja guru dan hubungannya dengan faktor beban tugas, persekitaran kerja dan personal: Kajian kes di sebuah sekolah di Sabah. *Jurnal Kepimpinan Pendidikan*, 5(1), 1-15.

Salleh Amat. (2022). Efikasi sendiri, sokongan sosial dan kepuasan kerja dalam kalangan guru. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 4 (1),363-371.

Shalini M. Sinniah & Mohd Jasmy Abd Rahman. (2018). *Faktor-faktor yang mempengaruhi stres di kalangan guru*. Prosiding Seminar Kebangsaan Majlis Dekan Pendidikan Universiti Awam 2018.

Sidek Mohd Noah & Mardiana Muhamad. (1999). Kepuasan bekerja di kalangan Pegawai Tadbir Universiti Putra Malaysia, Serdang, Selangor. *Malaysia Pertanika J. Soc. Sci. & Hum.* 7(1): 59 - 70.

Siti Uzairiah. (2017). *Kajian kualitatif dan analisis temu bual*. ARAS Publisher.

Thurayya Othman. (2007). *Hubungan burnout dengan kepuasan kerja di kalangan staf Jabatan Agama Johor*. Tesis Sarjana. Universiti Teknologi Malaysia.

Yahya, A. (2006). *Teori-teori Tingkah Laku Negatif*. Universiti Teknologi Malaysia

Yin R.K. (1994). *Case study research: design and methods*, Second Edition, Sage Publications.

Yusuf, A. A. (2002). *Pengurusan sumber manusia: Konsep, isu dan pelaksanaan*. Pearson: Prentice Hall.

Zakaria, A. R. & Mohd Salleh, N. (2011). *Konteks keluarga dan hubungannya dengan penglibatan ibu bapa dalam pendidikan anak-anak di Sekolah Menengah*, April 17, 2018. <http://journalarticle.ukm.my/4365/1/new.pdf>